

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

ORGANISATION

Regionerna Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Uppsala, Västmanland, och Örebro bildar tillsammans Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige och arbetar med att främja sexuell hälsa och rättigheter samt förebygga fall av hiv/STI bland invånarna i våra regioner. Nätverkets syfte är att bidra till samordningsvinster och kunskapsöverföring, ge hiv/STI-frågorna större tyngd, samt finna gemensamma utvecklingsområden.

Kunskapsnätverket består av en arbetsgrupp kallad kärngrupp som utgörs av regionernas hiv/STI samordnare samt en styrgrupp bestående av regionernas smittskyddsläkare. Kärngruppen har under året haft tio arbetsmöten, 2 fysiska och 8 digitalt, och styrgruppen har sammanträtt tre gånger. Utöver dessa möten har digitala avstämningsmöten skett löpande.

EKONOMI

Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige och dess insatser har finansierats genom medel från respektive region. Ekonomin följs upp kontinuerligt varje månad genom en aktivitetsplan. Totalt beviljades 290 000 kr från respektive region för verksamhetsåret 2024, vilket gav en budget på 1 740 000 kr.

SAMVERKAN

En viktig del i nätverkets arbete är samverkan med andra aktörer. Under 2024 genomfördes insatser i samverkan med Posithiva gruppen och RFSU Uppsala. Nätverket har också varit representerat i olika nationella forum, som till exempel temagruppen för Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i nätverket Hälsöfrämjande sjukvård (HFS-nätverket), och på möten arrangerade av Folkhälsomyndigheten (kontaktpersondagar för hiv/STI-prevention, samråd och dialogmöten hiv/STI/SRHR).

UTBILDNINGSSINSATSER

Under 2024 genomfördes ett flertal utbildningsinsatser:

Andrologi

Totalt tre digitala föreläsningar genomfördes under temat andrologi med psykoterapeuten och sexologen Malin Drevstam och överläkare och forskare Stefan Arver. Föreläsningarna bestod av två grundläggande föreläsningstillfällen och ett fördjupningstillfälle. Totalt deltog ca 80 personer. Deltagarna var överlag nöjda med utbildningarna och många tyckte att utbildningarna var relevanta för deras profession.

Föreläsningsserie om sexuellt överförbara infektioner

Sex digitala föreläsningar á 45 minuter genomfördes med utbildning om STI:erna mykoplasma, hepatit, hiv, klamydia, gonorré och syfilis. Deltagandet per föreläsning varierade, men det var mellan 45 till 100 deltagare per gång. Föreläsningarna om hiv och klamydia hade flest deltagare. Föreläsare var läkare från venereolog-/könsmottagningar i Dalarna och Uppsala, infektionsläkare från Västmanland, docent och mikrobiolog från Uppsala. Ingen anmälan krävdes - vi ville göra det enkelt för alla intresserade att delta spontant. Nackdelen är att vi inte kunde skicka ut utvärderingsformulär. Muntlig respons har dock varit väldigt positiv. En hel del frågor ställdes också till föreläsarna, vilket visar på intresse från deltagarnas sida. Alla föreläsningar spelades in, med föreläsarnas samtycke, för att kunna läggas upp respektive regions lärplattform som en del av kommande partnerspårings- /smittspåringsutbildning.

Kondomkunskapsskola

Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige har givit i uppdrag till RFSU Uppsala att ta fram en digital föreläsning i kondomkunskap som syftar till att stärka anställd personal på elevhälsan samt ungdomsmottagningarna. Syftet är att bidra med kunskaper om kondomer och kondom användning och deltagarnas förmåga att motivera till kondom användning och ge lämplig rådgivning till elever de möter. Grundarbetet för att ta fram filmen är genomfört och utbildningen planeras att lanseras under vt 2025.

Chemsexföreläsning

En digital chemsexföreläsning för 70 deltagare från hälso- och sjukvården samt elevhälsan genomfördes av RFSL Stockholm. Kärngruppen gav uppdraget till RFSL Stockholm eftersom att dem dagligen träffar personer som har sex och använder droger på samma gång genom den Chemsexmottagning dem driver i Stockholm. Syfte var att ge deltagarna grundläggande kunskaper om fenomenet chemsex, skadereduktion, hälsoutmaningar hos personer som använder droger vid sex, konkreta erfarenheter av att arbeta med målgruppen. Dessutom gick föreläsaren igenom hur deltagarna kan föra samtal med målgruppen.

Sexuell hälsa och IF

Ellinor Isfors, psykolog och sexualupplysare, föreläste för cirka 50 pedagoger och andra viktiga vuxna som arbetar med barn som har intellektuell funktionsnedsättning. Det var en live-föreläsning som spelades in för att kunna ses i efterhand av dem som hade anmält intresse för det. Det var sedan 279 personer som hade möjlighet att titta på den inspelade föreläsningen i efterhand, under två månader. Syftet var att ge tips och inspiration kring hur deltagarna kan stötta barns sexuella utveckling. Föreläsningen gick bland annat igenom hur deltagarna kan ha ett öppet förhållningssätt till sexuell hälsa, vad barn önskar sig från vuxna samt hur man svarar på frågor från dem. Föreläsningen fick mycket positiv feedback i utvärderingen.

Smittfri hiv med Posithiva Gruppen

I samarbete med Posithiva gruppen anordnades två webinarier med titeln "Smittfri hiv - vård och bemötande av personer som lever med hiv". Webinarierna innehöll uppdaterad kunskap om hiv och om att leva med hiv idag. Syftet var att personal inom primärvård, äldreomsorg, tandvård och andra vårdinstanser ska känna sig trygga i sina roller och att kunna ge ett gott bemötande samt god vård till personer som lever med hiv. Totalt antal deltagare för båda seminarierna var 65 personer. Utvärderingen gav positiva svar, särskilt gällande kombinationen av medicinsk fakta och personliga berättelser från personer som lever med hiv. Särskilt värdefullt upplevdes informationen om att välbehandlad hiv inte överförs vid sexuella kontakter. Snittbetyget på en sexgradig skala var 5.1 respektive 5.2, och webinarierna bedömdes som både meningsfulla och kunskaphöjande. Flera deltagare lyfte vikten av att sprida denna kunskap inom primärvården och andra delar av hälso- och sjukvården. Bland utvecklingsområden identifierades behov av mer fördjupad information om hivmedicinering, vård av personer med hiv inom tandvården och assisterad befruktning.

Sexuellt risktagande bland unga

Föreläsning med Kalle Norwald, socionom och psykoterapeut med specialisering i sexologisk rådgivning. Två digitala föreläsningar, samt en fysisk. Totalt deltog cirka 330 personer. Målgrupp var personal på ungdomsmottagningar och inom socialtjänsten. Föreläsningarna fick genomgående mycket goda betyg i utvärderingarna.

INFORMATION/KOMMUNIKATION/KAMPANJ

Lokala gonorrékampanjer

Under 2024 beslutade kärn- och styrgruppen att avsätta medel för att arrangera lokala gonorrékampanjer som skulle kunna genomföras utifrån lokala behov i respektive region. Syftet var att öka kunskapen om gonorré, informera om hemtest, vikten av att testa sig på den del av kroppen där det finns risk att ha blivit smittad samt bidra till ökad kondomanvändning utifrån ökat antal gonorréfall i våra regioner. Kampanjerna har genomförts tillsammans med regionernas kommunikationsenheter och spridits på bland annat sociala medier, bussar och gymnasieskolor. Detta har bland annat lett till ökade klick på sidor där man kan beställa hemtest, exempelvis 1177. I och med den positiva responsen på kampanjerna kommer några regioner att fortsätta med sina lokala kampanjer eller påbörja helt nya under 2025.

ÖVRIGA PROJEKT

Under året har följande projekt pågått:

- Webbaserad smittspårnings-/partnerspårningsutbildning, som komplement till regionernas fysiska utbildningar.

KONFERENSER

- Deltagande i en konferens anordnad av Föreningen för Sveriges Ungdomsmottagningar (FSUM) om ungas sexuella hälsa på Gotland under maj 2024.
- Deltagande i SIFUs konferens om sexuell hälsa med fokus på bemötande, samtalsmetoder och behandling under december 2024.

KONTAKTUPPGIFTER:

Region Dalarna – Pia Haqwinzon, 023 - 49 07 48
Region Gävleborg - Sara Bylund, 026 - 15 51 50
Region Sörmland- Kajsa Saleem, 076 - 723 47 80
Region Uppsala - Marie Björlin, 018 – 611 03 85
Region Västmanland – Maria Kling Kullback, 021 – 17 37 33
Region Örebro län -Karin Johansson 019 – 602 67 44